

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

МІЖНАРОДНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ

**«ВСТУП УКРАЇНИ, РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ТА ГРУЗІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ»**

**Збірник матеріалів Міжнародного круглого столу
(м. Одеса, 5 березня 2024)**

2024

УДК 341.174 (477+478+479.22)(049.2)

Друкується за наказом виконуючого обов'язки ректора Національного університету «Одеська юридична академія» М. Р. Аракеляна (наказ № 503-44 від 04 березня 2024 року).

Відповідальний редактор – президент Національного університету «Одеська юридична академія», академік НАПрН України, академік НАПН України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Ківалов С. В.**

Заступник відповідального редактора – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Аракелян М.Р.**

Укладачі:

Бехруз Хашматулла Набієвич – завідувач кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», доктор юридичних наук, професор.

Фасій Богдан Володимирович – декан факультету судового та міжнародного права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук, доцент.

Дронов Владислав Юрійович – доцент кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидат юридичних наук.

Гриб Анна Миколаївна – доцентка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА», кандидатка юридичних наук.

Жакун Маргарита Юріївна – аспірантка кафедри міжнародного та європейського права НУ «ОЮА».

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, місто Одеса, 65009, Фонтанська дорога, 23.

Тел. +38 (048) 719 86 85

Вступ України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу: сучасні виклики. *Міжнародний круглий стіл. 05 березня 2024 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2023. 130 с.*

© НУ «Одеська юридична академія»

Акіменко Юлія

Приєднання України до процесу уніфікації актів міжнародного приватного права ЄС.....60

Белогубова Оксана

Зовнішньополітичне співробітництво України як кандидата на вступ у ЄС та Frontex.....64

Владишевська Вікторія

Проблеми вступу України до Європейського Союзу: економічні виклики.....67

Цибульська Ольга

Щодо питання діджиталізації адвокатської діяльності в Україні в умовах євроінтеграції.....69

Чурилова Тетяна, Голоха Аріна

До питання правової регламентації екоциду на міжнародному рівні.....73

Гребенюк Дмитро

Інституційний механізм ЄС в процесі регулювання міграційної кризи.....77

Димов Кирило, Грушко Мальвіна

До питання реформування національних законодавств України та Республіки Молдова у сфері міграції в контексті європейської інтеграції.....81

Чернявський Марк

Інтеграція України та східних сусідів у Європейський Союз як запорука миру та стабільності держав.....85

Марченко Дмитро

Нові виклики та перспективи вступу України, Республіки Молдова та Грузії до Європейського Союзу.....88

Жакун Маргарита

Вплив євроінтеграційних процесів на динаміку воєнної дипломатії України: аналіз, перспективи та виклики.....91

Левченко Ігор

Становлення міжнародно-правового співробітництва в питаннях реадмісії в Європейському Союзі: від виникнення ідеї до документального оформлення.....95

Бугаєць Альона

Договори в системі джерел права Європейського Союзу.....99

Редченко Ярослав

Проблематика правового регулювання ринків цифрових валют в Європейському Союзі.....102

Фасій Анастасія

Право на психічне здоров'я: щодо визначення поняття відповідно до міжнародно-правового регулювання.....106

ЧЕРНЯВСЬКИЙ МАРК

*Національний університет «Одеська юридична академія»
аспірант кафедри міжнародного та європейського права*

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА СХІДНИХ СУСІДІВ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ЯК ЗАПОРУКА МИРУ ТА СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВ

У сучасному світі питання інтеграції та співпраці між Україною та її східними сусідами та Європейським Союзом стають ключовими факторами для забезпечення миру та стабільності в регіоні. Новий шлях інтеграції, який Україна вибирає разом із своїми східними сусідами, визначається як перспективний інструмент для вирішення геополітичних викликів та забезпечення спільного процвітання. Спільна інтеграція України, Молдови, Грузії та інших країн східного партнерства у європейський простір є не лише економічним, але й стратегічним вибором. Цей шлях передбачає глибокі реформи у сфері економіки, політики, правосуддя, та інших секторах, які сприятимуть конвергенції стандартів та норм з європейськими стандартами.

Важливим аспектом нового шляху інтеграції є спільна боротьба з викликами безпеки, включаючи розроблення механізмів колективної обороноздатності та вирішення конфліктів у регіоні. Це сприяє зміцненню стабільності держав та запобіганню можливим конфліктам. Спільна інтеграція також стає запорукою поглиблення економічних та культурних зв'язків між країнами, що сприяє взаєморозумінню та підтримці миру. Культурний та освітній обмін, а також співпраця у сферах науки та інновацій, сприяють зростанню взаємної довіри та сприяють побудові спільного майбутнього.

Надійна підтримка ЄС має вирішальне значення для тих, хто діє відповідно до принципів ЄС, що є основою демократичного розвитку в регіоні. Такі принципи, як свобода слова, непорушність кордонів, визнання міжнародного права, права на рівність і захист меншин не повинні ставитися під загрозу. Оскільки авторитаризм і націоналізм у деяких країнах перешкоджають демократичному розвитку, ЄС має заохочувати більш чіткі та віддані реформи, щоб забезпечити дотримання європейських цінностей [1, с. 3].

Надавши статус кандидатів Україні та Молдові, Європейський Союз відкрив двері для другого масштабного розширення на Схід. Додавши шість країн Західних Балкан і Грузію, 27 держав ЄС у Брюсселі визначили маркери для ЄС-36. Лише війна змусила ЄС так швидко відкрити перспективу членства в Асоційованому тріо. Під ознаками зруйнованого європейського порядку безпеки фундаментальні питання щодо політики інтеграції повертаються з новою силою.

З перспективою ЄС-36 ЄС відновив термін «ширша Європа». Під час розширення на Схід у 2004 році ЄС включив під цю назву східноєвропейських сусідів, які окреслюють проміжні етапи або тимчасові рішення на довгому шляху до членства, стосуються цієї центральної ідеї та її проблем. Усі концепції хочуть створити шляхи для швидкої галузевої інтеграції. Залишається суперечливим питання про те, чи слід і протягом якого часу країни, що стають тіснішими асоційованими країнами, мають розглядатися як треті країни чи їм надавати права участі в органах і політиках ЄС [2].

Проте, важливо зазначити, що надання статусу кандидата в ЄС Україні, Молдові та Грузії не є гарантією того, що держава майже одразу стає членом ЄС. Правда в тому, що статус кандидата в ЄС сьогодні по суті не має практичного значення. Таким є досвід країн Західних Балкан, які багато років були кандидатами. Особливо актуальними є приклади Албанії та Північної Македонії. Ці країни вже давно отримали статус кандидата, але навіть після того, як вони виконали необхідні умови, переговори про вступ досі не розпочалися. Рішення продовжити залежить від держав-членів і є заручником політичних ігор. Крім того, сам процес переговорів є досить бюрократизованим. Дійсно, вимогливість необхідних реформ є не дарма. Але на практиці ті країни ЄС, які критично ставляться до розширення, можуть – і роблять – використовувати цю суворість у власних цілях.

Цей глибоко вкорінений скептицизм щодо розширення в багатьох країнах не зникне найближчим часом, незважаючи на всі симпатії до України та інших асоційованих країн. Пропонування трьом асоційованим державам перспективи приєднання до ЄС, безсумнівно має вкрай необхідний політичний сигнал. Але така пропозиція не повинна залишатися порожнім жестом. Швидка інтеграція зіткнеться з серйозними перешкодами – правовими, політичними та економічними. Це може означати скорочення певних бюрократичних процедур. Однак було б нереалістично очікувати, що це призведе до прискореного членства з пропуском або пом'якшенням важливих вимог як для країн-кандидатів, так і для самого ЄС.

Необхідним є співпраця та партнерство даних країн та ЄС для успішної інтеграції України та східних сусідів. Трьома фундаментальними стовпами Партнерства заради розширення мають бути:

- прискорена інтеграція в єдиний ринок у поєднанні з фінансовою підтримкою ЄС;
- посилена допомога кліматичним та енергетичним переходам;
- створення основ для співпраці у сфері безпеки та зовнішньої політики.

Ця нова структура співпраці була б якісно новою і приносила б конкретні вигоди в короткостроковій перспективі. Це також сприяло б значному

наближенню ЄС до досягнення стратегічної мети розширення. Крім того, це було б корисно для досягнення нового консенсусу щодо політики розширення.

Отже, інтеграція України та її східних сусідів у Європейський Союз визначається як ключовий фактор, що не лише сприяє економічному та політичному співробітництву, але й є запорукою миру та стабільності в регіоні. Спільна інтеграція стає стратегічним вибором, спрямованим на забезпечення гармонії, безпеки та спільного процвітання. Процес інтеграції вимагає від країн східного партнерства значних зусиль у впровадженні стандартів, норм та реформ, але відзначається важливими перевагами у сферах економіки, політики та суспільства. Взаємна підтримка та співпраця сприяють зміцненню взаєморозуміння між країнами, що може служити запорукою вирішення спільних проблем та викликів. Особливу увагу слід приділити аспектам безпеки та обороноздатності. Спільні заходи у цих напрямках сприяють утвердженню стабільності та вирішенню потенційних конфліктів. Культурний та освітній обмін також відіграє важливу роль у зміцненні міжнаціонального взаєморозуміння та національної єдності.

У даному контексті, інтеграція в Європейський Союз є важливим механізмом для спільного розвитку і підтримки миру та стабільності в регіоні. Здатність країн співпрацювати та об'єднувати свої зусилля з метою спільного розвитку є вагомим індикатором для майбутнього, спрямованого на забезпечення спокою та добробуту у всій Європі.

Література

1. Laure Delcour, Kataryna Wolczuk. Ukraine and the EU at the time of war: a new paradigm. Policy paper. 2023. 18 p.
2. Ukraine's possible EU accession and its consequences. German Institute for International and Security Affairs. 2022. URL: <https://www.swp-berlin.org/en/publication/ukraines-possible-eu-accession-and-its-consequences>